

Harjoite 9: VASTAAVUUS		Toiminnan tavoite ja kuvaus: Lapset muodostavat sääntöjä puutteellisen tiedon varassa		
Tavoiteltava toiminta:	Kognitiivinen taso: IR: Systeemin rakentuminen	Toiminnallinen taso: Lapset ymmärtävät systeemin rakentumisen	Sosiaalinen taso: Yhdessä päättely	Käytännön toiminnassa: Tarkka havainnointi ja perustelujen esittäminen
Materiaalit:	Sateenvarjokortit (16 kpl) (ks. liite 1). Jokaiselle monistetaan mustavalkoiset sateenvarjokortit, jotka väritetään neljällä eri värillä (esim. sininen, punainen, keltainen ja vihreä).			
Eteneminen:	<p>1. Orientaatio</p> <p>Lapsille kerrotaan, että joskus voi päätellä, mikä esine tai kuva puuttuu jostain sarjasta tai ryhmästä. Esimerkiksi, jos meillä on iso keltainen, iso punainen ja pieni keltainen palikka, niin voidaan päätellä, mikä palikka puuttuu (jos tämä esimerkki ei vaikuta ymmärrettävältä, on hyvä tehdä yhdessä muutama vastaavanlainen tehtävä konkreettisesti palikoiden avulla).</p> <p>2. Konflikti</p> <p>Otetaan yhdet sateenvarjokortit (16 kpl) käyttöön. Jokaista väriä on iso, käännteinen iso, pieni ja raidallinen. Asetetaan kortit loogiseen järjestykseen pöydälle (tai taululle): siniset yhteen riviin, punaiset toiseen jne. 4 x 4 -ruudukoksi. Lapsia pyydetään katsomaan kuviota hetki tarkkaan, jonka jälkeen opettaja kääntää kaikki kortit nurinpäin pöydälle. Kortit käännetään auki yksi kerrallaan, ja lapset saavat vuorollaan arvata, mikä kuva nurinpäin olevassa kortissa mahtaa olla.</p> <p>Tehtävä toistetaan muutaman kerran niin, että alkuasetelma on erilainen ja se jätetään paljastamatta. Käännetään aluksi kolme korttia, joissa on eri ominaisuudet (esim. punainen iso, vihreä pieni ja sininen raidallinen iso). Seuraavaksi lapset arvaavat, mikä kuvakortti on missäkin ruudussa, ja perustelevat vastauksensa. Jos vastaus ja perustelu ovat oikein, kortti käännetään auki.</p> <p>3. Kehittely</p> <p>Otetaan käyttöön väritetyt sateenvarjokortit. Tehtävänä on itsenäisesti (tai parin kanssa) rakentaa ruudukko annetun alkuasetelman perusteella (kolme sateenvarjokorttia, joissa on eri ominaisuudet). Lapset asettavat kolme korttia oikein päin eteensä (jos joillakin lapsilla on vaikeuksia hahmottaa rivejä ja sarakkeita, voidaan avuksi tehdä 4 x 4 -ruudukkopohja). Tämän jälkeen jokainen toimii itsenäisesti (tai parin kanssa) ja siirtää tyhjiin ruutuihin mielestään parhaiten sopivat sateenvarjokortit. Tehtävä on mahdollista ratkaista monella eri tavalla. Tarkastellaan yhdessä erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja. Jokainen voi kertoa omasta ratkaisustaan. Samalla voidaan keskustella, oliko jokin vaikeaa ja miltä tehtävän tekeminen tuntui.</p> <p>Suunnitellaan yksin tai pareittain alkuasetelma (neljä kuvaa) ja toinen lapsi tai pari yrittää ratkaista tehtävän. Tehdään induktiivisen päättelyn opetuskorteista tehtävät.</p>			
Opi oppimaan:	Tunnin päätyttyä: Mikä oli kivaa? Oliko jokin vaikeaa tai hankalaa? Miten siitä selvittiin? Mitä uutta opittiin?			
Muita huomioita:	OPS:			

